

Svako ko je ikada krocio na Internet, verovatno je cuo i za IRC. Sta zapravo znaci IRC i cemu to sluzi?IRC je skracenica za «Internet Relay Chat». To je, najprostije receno, veliki broj racunara koji su medjusobno povezani i razmenjuju najcesce tekstualne poruke, ali nije ograniceno samo njih. Na IRC-u postoje dve vrste racunara: serveri koji omogucavaju IRC komunikaciju i klijenti koji tu komunikaciju koriste. IRC komunikacija se odvija na dva nacina. Prvi je preko kanala. Kanal je mesto gde se ljudi, koji dolaze na odredjeni server, skupljaju i pricaju jedni sa drugima. Kada se odvija konverzacija preko nekog kanala, svi ljudi na tom kanalu mogu da vide sve sto napisete a vi vidite sve sto oni napisu, tako da mozete da razgovarate sa vise osoba odjednom. Drugi vid chata je Private ili privatni razgovor u kojem razgovarate sa nekim 1na 1, tako da samo vas sagovornik/ca i vi vidite ono sto pisete. Pored ova dva nacina postoje jos DCC chat (direktna komunikacija izmedju dva racunara zaobilazeci server) i takozvani Party chat (omogucava program koji morate da imate, u sustini jedna tabla po kojoj vi i ostali korisnici IRC-a mogu chata mozete crtati, pisati...). Ne bih da dublje zalazim u poslednja dva vida komuniciranja zato sto su jako retki u prakticnoj primeni, ali ako imate pitanja posaljite ih na moju e-mail adresu. IRC-u mozete da pristupite na dva nacina: prvi je preko web browsera i sajtova koji omogucuju takozvani java chat, a drugi preko programa koji su specijalizovani za IRC komunikaciju. Program koji je najpopularniji i najlaksi za upotrebu je mIRC, koji ima mnogo prednosti nad chatom preko web browsera. Mozete izabrati bilo koji od ta dva nacina komunikacije, mada vam ja preporucujem mIRC. Postoji mnogo servera i kanala. Navescu samo neke koji su kod nas najpopularniji: irc.yubic.net, gde je najpopularniji kanal #balkan; irc.drenik.net, gde su najpopularniji kanali #elitesecurity #drenik #burek; irc.serbiacafe.ws, gde su na jpopularniji kanali #serbiancafe i #beograd. Ovo je kada se pristupa preko mIRC-a, a kada se pristupa preko web browsera rec "www" treba zameniti sa "irc"(www.elitesecurity.org...). Kada izaberete jedan od ovih servera i kanala i konacno pristupite IRC-u treba da znate da na serverima i kanalima postoje neka pravila koja mozete procitati po ulasku na server. Neke od stvari koje bi mogle da vas zbune ukoliko ste prvi put na IRC-u su odredjene skracenice i iskazivanje osecanja. Najcesce skracenice su: np=No Problem, btw=by the way, tnx=thank's, p0z=pozdrav...Odredjene emocije su: :) = osmeh, :(= tuga, :~(= plakanje, :p = palzenje, * = koljubic, lol =(lots of laugh) glasan smeh, rofl = (rolling on the floor laughing) takodje glasan smeh... Kada vec dodjete na IRC, treba da znate i neke komande sa kojima se mozete zastiti, odbraniti ili upravljati svojim nickom ili kanalom. Pre nego sto krenemo na komande treba da znate i kako izleda piramida vlasti na IRC serverima.

Na vrhu pramide je Administrator servera (najcesce je to i sam vlasnik ili osnivač servera koji ima aposolutnu vlast nad userima servera). Odmah ispod njega se nalaze IRC operateri (oni imaju access levele na svim kanalima, odnosno status operatera i mogu na razne nacine da vam zabrane pristup kompetnom serveru). Zatim idu operateri kanala (oni mogu da vam zabrane pristup na kanal i da menjaju podesavanje kanala; prepoznaju se po tome sto na listi usera ispred njihovog nickname-a stoji @). Ispod njih se nalaze takozvani voice-ri (jedina njihova povlastica je sto mogu da pricaju kada je ukljucen moderated mode na kanalu; ispred njihovog nicka u listi se nalazi +). Na samom kraju se nalaze obicni useri (oni nemaju nikakve povlastice niti vlast nad serverom ili kanalom; ispred njihovog nicka ne stoji nista). Dole navedene komande uglavnom mogu koristit i operateri i obicni korisnici

servera, a ukoliko neka komanda ne bude radila bez znaci da nemate dovoljan "cin" ili 'access level' na tom serveru ili kanalu. Sve komande koje cete dole videti kucaju se bez zagrada <>. Na primer, umesto <pass> stavljate samo sifru, umesto <kanal> samo ime kanala, umesto <marko> kucate samo marko. Jos samo da napomenem da ispred imena kanala uvek stavite #, jer tako server razlikuje ime nicka od imena kanala (na primer kanal proba treba otkucati kao #proba).

-NICK komande su komande kojima mozete registrirati svoj nick, ili raditi bilo sta drugo sa njim ukoliko budete imali neke probleme. Kucajte /msg nickserv help

Komande su:

- registracija nicka
- /msg nickserv register <pass>
- identifikacija nicka
- /msg nickserv identify <pass>
- vracanje svog nicka ako ga neko koristi
- /msg nickserv ghost <nick> <pass>
- menjanje sifre nicka
- /msg nickserv set password <nova sifra>
- podesavanje kill-a na Vas nick, tako da neko sem vas nemoze da ga koristi
- /msg nickserv set kill <on/off>

-KANAL. Pre nego sto krenem na komande da ukratko objasnim kako da registrujete neki kanal. Na primer, ako zelite da registrujete kanal #proba, jednostavno kucate /j proba. Kada udjete na kanal, ukoliko vec nije registrovan, server ce vam dodeliti status operatera i onda upotrebite dole naveden komande. Sa tim komandama mozete upravljati svojim kanalom, ili kanalom na kome posedujete status operatera. Ukoliko budete imali nekih problema, kucajte /msg chanserv help

Komande su:

- registracija kanala
- /msg chanserv register <kanal> <pass>
- identifikacija faundera kkanala
- /msg chanserv identify <kanal> <pass>
- promena passa kanala
- /msg chanserv set <kanal> password <pass>
- provera setingsa kanala
- /msg chanserv level <kanal> list
- postavljanje ChanServa na kanal
- /msg chanserv set <kanal> guard on/off
- uzimanje op-a na kanalu
- /msg chanserv op <kanal>
- davanje op-a na kanalu preko chanserva
- /msg chanserv op <kanal> <nick>
- skidanje bana sa kanala
- /msg chanserv unban <kanal> <nick>
- uzimanje statusa operatera na svim kanalima na kojima imate access
- /msg chanserv op all

-Dole navedene komande sluze za posebna stelovanja kanala. U slucaju nekih nejasnoca, svaka od ovih komandi ima svoj help text do koga mozete doci kucanjem /msg chanserv help set <komanda>

/msg chanserv set <kanal> <komanda>

Komande su:

- founder-postavljanje faundera kanala
- successor-postavljanje successor-a za kanal
- password-podesavanje sire faundera kanala
- mlock<on/off>-omogucuje faunderu da zakljuca podesavanja kanala
- topic <stavite zeljeni text>-promena topika kanala
- topiclock<on/off>-omogucuje da se topik moze menjati samo preko "set topic" komande
- private-sakrivanje kanala sa chanserv liste
- secureops-ogranicavanje komandi operaterima
- restricted-ukida access na kanalu
- secure-aktivira chanservove sigurnosne opcije
- entrymsg-slanje poruke korisnicima kanala po njihovom ulasku na kanal
- email-postavljanje emaila kanala
- url-postavljanje url-a kanala
- forget-komanda kojom chanserv zaboravlja vas kanal zauvek
- guard-postavljanje chanserv bota na kanal
- splitops-da svi zadrze status operatera sa net-splita
- verbose-obavestava operatere o promeni access-a na kanalu

-ACCESS komande su komande koje mogu da koriste uglavnom fauderi kanala, ili ljudi kojima fauderi to dozvole. Komande su:

- skidanje accessa odredjenom nicku
- /msg chanserv access <kanal> del <nick>
- davanje accessa odredjenom nicku
- /msg chanserv access <kanal> add <nick> <access level>
- provera accessa svih nickova na kanalu
- /msg chanserv access <kanal> list
- namestanje odredjenih mogucnosti sa odredjenim accessom
- /msg chanserv level <kanal> set <komanda> <access level>

Komande su :

- autodeop-automacki deopuje osobu sa datim accessom
- autovoice-automacki daje voice osobi sa datim accessom
- cmdvoice-dozvoljava osobi sa datim accessom da daje voice drugim osobama
- access-dozvoljava osobi sa datim accessom da modifikuje access level
- cmdinvite-dozvoljava osobi sa datim accessom da koristi komandu invite
- autoop-osobi sa datim accessom daje status operatera po ulasku na kanal
- cmdop-osobi sa datim accessom dozvoljava da koristi komande operatera
- cmdunban-osobi sa datim accessom dozvoljava da koristi komandu unban
- autokick-osobi sa datim accessom dozvoljava koriscenje komande autokick

cmdclear-osobi sa datim accessom dozvoljava da izbrise sve trenutne setingse kanala
set-osobi sa datim accessom dozvoljava da ne menja podesavanja kanala
superop-osobi sa datim accessom dozvoljava sve gore navedeno

MEMO memoserv omogućuje slanje kratkih poruka userima (i kanalima), bilo da su oni na serveru ili ne. Da biste mogli da koristite memo, morate da imate registrovan nick i osoba ili kanal kome saljete poruku takodje mora biti registrovan. Ukoliko posaljete poruku na neki kanal, istu mogu pročitati svi koji imaju autoop ili veci access level. Komande su:

-slanje poruke
/msg memoserv send <nick ili kanal> <poruka>
-izbacivanje liste poruka koje ste primili
/msg memoserv list
-citanje poruke
/msg memoserv read <broj poruke>
-prosledjivanje poruke odredjenom nicku ili kanalu
/msg memoserv forward <nick ili kanal> <broj poruke>
-slanje odgovora na odredjenu poruku
/msg memoserv reply <broj poruke> <odgovor>
-brisanje poruke
/msg memoserv del <broj poruke>

-MODES kanala su komande kojima uglavnom upravljaju operateri I sluze za namestanje kanala po zelji operatera. Modovi kanala se namestaju kucanjem:

/mode <kanal> <komanda>

Komande su :

+s-da kanal bude tajni, tj.da se ne vidi preko /list komande
+n-da ljudi koji nisu na kanalu ne mogu da salju poruke na kanal
+t-da samo operateri menjaju topic
+o <nick>-da dodeli status operatera odredjenom nicku
+m-da samo operateri I ljudi sa +v imaju "moc govora"
+i-da samo pozvani mogu da udju na kanal
+l <broj>-odredjivanje maksimalnog broja ljudi na kanalu
+k <pass>-postavlja sifru na kanal
+b <nick>-za ban nicka
+b *!*@*.provajder.com-za ban svih nickova sa tog provajdera
+b-pokazuje sve aktivne banove na kanalu

-HELP za IRC komande je jako korisna stvar koju mogu da koriste svi korisnici servera, bez obzira na njihov status, tako da, ukoliko vam nesto od gore navedenog nije jasno, ili ako sam ja nesto preskocio da vam objasnim, kucajte:

/msg chanserv help <komanda>

Komande su:

register-registracija kanala
drop-otkazivanje registracije kanala
identify-identifikacija faundera
set-podesavajne kanala
access-modifikovanje liste privilegovanih korisnika kanala
akick-podesavanje auto kick liste
level-promena potrebnog access nivoa za odredjene funkcije
list-prikazuje listu kanala
info-prikazuje informacije o kanalu
invite-pozivanje svog nicka na kanal
op-davanje sebi status operatera na kanalu
halfop-davanje sebi statusa polu-operatera na kanalu
voice-davanje sebi voice statusa na kanalu
unban-skidaje bana svom nicku/ip-u sa kanala
clear-ciscenje trenutnih modova kanala
-Pored gore navedenih komandi postoji jos jedna vrsta komandi koja se cesce koristi i koju mogu koristiti svi korisnici irc-a, bez obzira na status koji imaju. Dosta ovih komandi mozete koristiti i kada niste ni na jednom kanalu.

Komande su:

/list-prikazuje sve kanale na serveru
/invite <nick> <kanal>-pozivanje odredjenog nicka na kanal
/join <kanal>-ulazak na dati kanal
/join <kanal> <pass>-ulazak na kanal koji je zasticen sifrom
/me <text>-ispisuje poruku u prozoru u kome se trenutno nalazite
/me <kanal> <text>-ispisuje poruku na datom kanalu
/dcc chat <nick>-omogucuje dcc kontakt sa odredjenim nickom
/dcc close chat <nick>-zatvaranje dcc kontakta
/nick <novi nick>-promena trenutnog nicka
/names <kanal>-prikazuje sve korisnike koji se nalaze na kanalu
/whois <nick>-prikazuje informacije o datom nick-u
/away <text>-prikazuje na kanalu da ne obracate paznju na njega
/quit <text>-odlazak sa servera uz poruku
/leave <kanal>-odlazak samo sa datog kanala
/part-odlazak sa kanala na kome se otkuca
/msg <nick> <text>-slanje poruke odredjenom nick-u
/query <nick>-privatan razgovor sa datim nick-om
/query-za zavrsetak privatnog razgovora sa datim nick-om
/ctcp <nick> ping-pingovanje odredjenog nick-a
/ctcp <kanal> ping-pingovanje odredjenog kanala
/admin-prikazuje administrativne informacije o serveru
/motd-prikazuje pravila servera na kome se nalazite
/notice <kanal>-ispisuje poruku na datom kanalu
/auto join-kanal na kome se ukuca stavlja u auto join listu
/say \$ip-izbacuje vasu IP adresu u prozor u kome se otkucka